

Toespraak jubileum Willy Dobbeplantsoen 24 november 2007

Dames en heren,

Je maakt wat mee als pas benoemde burgemeester van Olst-Wijhe! Prachtige evenementen. Je wordt uitgenodigd om voor de eerste keer 'Nordic te walken', je bent tovenaars om 12.00 uur 's nachts bij de presentatie van de laatste Harry Potter en mag Sinterklaas ontvangen in Olst én Wijhe. De festiviteit vanavond overtreft dit alles evenwel in ruime mate. Mag ik dit adstrueren aan de hand van ondermeer de Wikipedia.

Daarin komt ook Olst voor. 1 A4 met de belangrijkste informatie over ons dorp.

Tekst Wikipedia

Vanavond vieren we het jubileum – 10 jaar na de opening op 27 november 1997.

Nu lijkt mij op een avond als deze –met een ondeugende glimlach- de vraag gerechtvaardigd: wat is er nou zo bijzonder aan een plantsoentje met twee banken, een stukje asfalt, een fiets en een fietstas met de originele kots van Sjef van Oekel. In de uitnodiging voor deze feestelijke bijeenkomst van het Regentschap van de Herensociëteit "v.h. De Nuts Neut" wordt gesproken over een bedevaartsoord voor de vele Wim T. Schippers bewonderaars die jaarlijks hiervoor een bezoek aan Olst brengen. Dat is een mooi beeld 'een bedevaartsoord', al helemaal wanneer je de bedevaart in verband brengt met Wim T. Schippers en zijn werk.

Drie observaties.

In bedevaartsoorden bedient men zich volop van symbolen om daarmee de denkbeeldige waarde die het vertegenwoordigt ook letterlijk vorm te kunnen geven. Dat gebeurt hier ook; de twee banken, een stukje asfalt, de fiets en de fietstas met kots krijgen betekenis door de context waarin zij staan. En die context is de rijkdom van het werk van Wim T. Schippers. Ofschoon nog iets te jong om het zelf allemaal bewust mee te maken heeft hij met Hoepla in de jaren zestig en met Sjef van Oekel en Barend Servet in de jaren zeventig en tal van andere producties de Nederlandse samenleving in cultureel opzicht op z'n kop gezet. Ik weet wel dat mijn ouders zich bijna instinctief afwendden van dergelijke programma's. Wij –kinderen- mochten er niet naar kijken. Zo beschouwd, zijn de bankjes en de fiets symbool geworden van de strijd tegen de culturele benauwdheid en voor de vrije gedachte, voor de ontregeling en voor de absurditeit. En door de symbolen letterlijk een plaats te geven in Olst, in het Willy Dobbeplantsoen, wordt het gedachtegoed van Schippers tastbaar, kan het letterlijk worden bezocht, sterker nog: je kunt er ook in gefilmd en gefotografeerd worden. Je kunt er zelf deel van uitmaken. En zo is tegemoet gekomen aan onze behoefte aan symbolen; vroeger vooral religieus en tegenwoordig op moderne wijze vorm gegeven. De Herensociëteit verbindt vervolgens een begrip uit het verleden met de symboliek van tegenwoordig. Dat Wim T. een bedevaart veroorzaakt, zal hij in de jaren zeventig niet hebben kunnen bevroeden.

Een tweede observatie.

Om je af te kunnen zetten tegen een gevestigde orde, wanneer je sociale conventies en taboes wilt doorbreken, heb je een icoon nodig van die gevestigde orde. Dat werd in 'De Lachende Scheerkwast' Willy Dobbe, omroepster bij de TROS en presentatrice van het Europees Songfestival in 1970 dat toen in Nederland werd gehouden. Willy Dobbe was een grote in de TV-wereld. Op www.jeugdsentimenten.net wordt opgemerkt dat Willy Dobbe in het begin van de jaren zeventig toch wel bijna net zo populair was als Mies Bouwman. Een zekere Roefel schrijft op 20 november 2005 om 23.09 uur: Als "jong langharig progressief links" middelbaar scholieretje verkeerde ik in een vreselijk dilemma. Ik vond deze dame zo aardig en lief en was heimelijk een beetje verliefd op haar. Maar helaas, dat kon niet, want ze zat bij "die kleinburgerlijke, voor het

klootjesvolk uitzendende” omroep. Als rechtlijnige in de linkse leer kon je onmogelijk op haar type vallen. Nu ben ik er achter dat dat niet alleen al te rechtlijnig, maar ook ronduit kortzichtig was. ‘T is goed dat zij op deze site een plaats toebedeeld krijgt”. Kees meldt: “Willy Dobbe herinner ik mij als een heel mooie en vooral zeer beschaafde vrouw. Haar keurige uitspraak van de Nederlandse taal hoor je zelden meer op de TV”. En verder lees je veel over reclames en een zekere Jan Thijs met wie Willy kennelijk heeft samengewerkt. Is die ooit gevallen en toen heel erg boos geworden? Kortom, je moet wel een kei in je vak zijn en bekend in heel Nederland, wil je de icoon kunnen worden waarop de ontregelaar zijn absurditeiten loslaat. Daarom alleen al zijn we trots op ons Willy Dobbplantsoen en zijn we blij dat je hier bent.

Tenslotte, de Herensociëteit zelf. De doelstelling van V/h De Nuts Neut is 'Bevordering van onderling gezellig verkeer en bevordering van het welzijn van heren'. Ik lees op de website dat een enkeling riep '*De emancipatiegolf trotseren tot in lengte van jaren*', een kreet die –ik citeer nog steeds de site- af en toe nog opgeld doet. De doelgroep werd 'heren in achterstandssituaties', die zich, vanuit een comfortabele zetel en achter glas en bitterbal, oriënteren op de samenleving in al haar facetten. Einde citaat. Als je er dieper over nadenkt, is de combinatie van Wim T. Schippers en het Willy Dobbplantsoen enerzijds en de Herensociëteit anderzijds van een absurdistische schoonheid. Het lijkt er op dat de sociëteit die de emancipatiegolf tot in lengte van jaren wil trotseren de man wil eren die juist krachtig aan die emancipatiegolf heeft bijgedragen. En waarom zult u denken; wel ik vermoed omdat de verwarring en ontregeling van Wim T. Schippers de heren bij elkaar heeft gebracht en een overweldigende lotsverbondenheid tussen hen heeft bewerkstelligd. Ze willen elkaar ook niet meer loslaten en daarom is het nodig om 'tot in lengte van jaren' de emancipatiegolf te trotseren. Zij kunnen niet zonder een opponerende beweging, zoals Wim T. Schippers eigenlijk ook niet zonder Willy Dobbe kan. De sociëteit koestert de chaos, zodat zij zelf zich in 'splendid isolation' met glas en bitterbal terug kan trekken in een comfortabele zetel. Zo beschouwd is het eigenlijk ook niet verwonderlijk dat de Herenleden bij toerbeurt al 10 jaar lang het Willy Dobbplantsoen zelf onderhouden door wekelijks maai-, snoei- en knipbeurten. Het lijkt erop dat zij bij wijze van spreken aan den lijve de inspanning willen voelen om de verbeelding van de ontregeling –en daarmee dus hun bestaansrecht- in stand te houden.

Dames en heren,

In ernst, namens het gemeentebestuur dank ik de leden van de Herensociëteit voor hun grote inzet en niet aflatende creativiteit. Tijdens mijn kennismaking met Olst ben ik herhaaldelijk en van verschillende kanten geweest op de Heren en hun grote verdiensten voor de verlevendiging van het sociale en culturele leven in Olst! Ook hun taalkunsten zijn vermaard. De Herensociëteit is eigenlijk onze lokale rederijkerskamer. Alleen de uitnodiging van de regenten voor vanavond is daarvan al een mooi bewijs. Heren, de liefde voor de taal deelt u met Wim T. Schippers die schrijft en Willy Dobbe die mooi articulerend spreekt. Ik heb pas ontdekt, door uw toedoen, dat het begrip 'gekke' –al volkomen ingeburgerd en inmiddels veelvuldig in de mond genomen- door Wim T. is geïntroduceerd. Hij heeft nog een ander woord het licht doen zien nl. 'brimstig'. Dat horen we niet vaak. Brimstig is een sfeerwoord voor onduidelijk, onbestemd of treurig. Ik stel voor dat de Herensociëteit en ik dit woord regelmatig gaan gebruiken. Bijvoorbeeld tijdens een lastige bespreking in de gemeenteraad: dames en heren, ik vind dit zo langzamerhand een brimstige situatie worden.

Hoe het ook zij, de sfeer vanavond is verre van brimstig; wij zijn blij met uw aanwezigheid, Willy, en ik hoop dat de sociëteit, de emancipatiegolf trotserend, tot in lengte van jaren het Willy Dobbplantsoen blijft koesteren en onderhouden!

Ik dank u wel.